

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

**Wytyczne programowe wskazujące minimalne wymagania w zakresie
zarządzania ryzykiem oraz dokumentowania tego procesu
przez instytucje uczestniczące we wdrażaniu
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Zachodniopomorskiego
2014 – 2020**

Szczecin, 7 października 2015 r.

SPIS TREŚCI

Rozdział 1- Podstawa prawna	3
Rozdział 2- Cel wytycznych	4
Rozdział 3- Zasady wewnętrzne zapewniające prawidłowe przeprowadzenie oceny ryzyka.....	4
Rozdział 4- Obowiązek wprowadzania koniecznych zmian w procedurach.....	5
Rozdział 5- Ocena ryzyka w przypadku wprowadzenia zmian systemowych.....	5

Wykaz skrótów

IP	– Instytucja Pośrednicząca RPO WZ (WUP/WFOŚiGW/SSOM/GMK)
IZ	– Instytucja Zarządzająca RPO WZ
RPO WZ	– Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020

Słownik pojęć

Użyte w wytycznych pojęcia oznaczają:

1. Rozporządzenie ogólne 1303/2013- „rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006¹.
2. Ustawa o f.p., - należy przez to rozumieć ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr. 157 poz. 1240 z późn. zm.).
3. Komunikat nr 6 MF- Komunikat nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem wydany na podstawie art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), który określa szczegółowe wytyczne w zakresie planowania działalności i zarządzania ryzykiem dla jednostek sektora finansów publicznych.
4. Porozumienie- właściwe Porozumienie zwarte pomiędzy IZ i IZ/IP na postawie, którego IZ powierzyła określone zadania IZ/IP zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.

Rozdział 1- Podstawa prawna

- 1) Art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020²,
- 2) Art. 69 ustawy o f.p.,
- 3) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. 2005 nr 14 poz. 114 z późn. zm.),
- 4) Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84),

¹ Dz. Urz. UE L 347/320 z dnia 20.12.2013 r.

² Dz. U. 2014, poz.1146 z późn. zm.

- 5) Komunikat Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 2, poz. 11),
- 6) Komunikat nr 6 MF

Rozdział 2- Cel wytycznych

- 1) Niniejsze Wytyczne są skierowane do wszystkich instytucji uczestniczących we wdrażaniu RPO WZ.
- 2) Celem przedmiotowych wytycznych jest wskazanie szczegółowych obowiązków dla IZ/IP dotyczących procesu zarządzania ryzykiem w związku z realizowanymi przez daną instytucję zadaniami w zakresie wdrażania RPO WZ. Regulacje te mają za zadanie wskazać minimalne wymagania względem instytucji uczestniczących we wdrażaniu RPO WZ w zakresie zarządzania ryzykiem oraz dokumentowania tego procesu w celu spełnienia i zachowania kryteriów desygnacji, o jakich mowa w pkt 2 Załącznika XIII do rozporządzenia ogólnego 1303/2013.

Rozdział 3- Zasady wewnętrzne zapewniające prawidłowe przeprowadzenie oceny ryzyka

- 1) Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o f.p. kierownicy jednostek są zobowiązani do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. W tym zakresie powinni stosować w ramach kierowanych przez siebie jednostek model zarządzania ryzykiem, który jak wskazano w Komunikacie nr 6 MF jest jednym z elementów kontroli zarządczej.
- 2) Analiza ryzyka powinna być przeprowadzana przynajmniej jeden raz w roku, a wyniki tej analizy, w zakresie zadań związanych z wdrażaniem RPO WZ powinny być udostępnione IZ do dnia 31 października każdego roku, do roku 2024 włącznie.
- 3) IZ akceptuje przyjęty przez IP model zarządzania ryzykiem, o ile jest on zgodny z Komunikatem nr 6 MF.
- 4) IZ/IP powinna zastosować funkcjonujący w ramach jednostki model zarządzania ryzykiem odpowiednio do zadań jej powierzonych w związku z wdrażaniem RPO WZ. Zaleca się, aby przeprowadzić ocenę, identyfikację i analizę ryzyka w ramach wszystkich zadań realizowanych/powierzonych odpowiednio danej IZ/IP i właściwie ją udokumentować zgodnie ze stosowanymi w danej IZ/IP zasadami zarządzania ryzykiem.
- 5) Z uwagi na specyfikę zadań związanych z wdrażaniem RPO WZ w proces identyfikacji, analizy i oceny ryzyka powinni być zaangażowani pracownicy IZ/IP odpowiedzialni za realizację wyznaczonych celów tj. pracownicy posiadający adekwatną wiedzę i doświadczenie w obszarze powierzonych zadań.
- 6) W przypadku braku odpowiedniej kadry merytorycznej lub braku możliwości organizacyjnych wynikających w szczególności z realizacji bieżących obowiązków, należy rozważyć skorzystanie z usług firmy zewnętrznej specjalizującej się w zakresie identyfikacji, analizy i oceny ryzyka oraz metodyki zarządzania ryzykiem w zakresie wdrażania RPO WZ będących w gestii IZ/IP.
- 7) Zaleca się realizację odpowiednich szkoleń dla pracowników dotyczących metod identyfikacji, analizy i oceny ryzyka.
- 8) Pracownicy IZ/IP powinni być świadomi możliwości zaistnienia zdarzeń jakie mogą mieć wpływ na realizację ustalonych celów, a szczególnie w zakresie zagrożeń ich realizacji, aby z należytą starannością wdrażać mechanizmy kontrolne w ramach kontroli wewnętrznej.

- 9) Zakres identyfikowanych zagrożeń powinien przynajmniej uwzględniać czynniki wewnętrzne i zewnętrzne zgodnie z pkt. 3.2 Komunikatu nr 6 MF, adekwatnie do specyfiki powierzonego zadania.
- 10) Identyfikacja, analiza i ocena ryzyka w zakresie realizowanych/powierzonych odpowiednio IZ/IP zadań związanych z wdrażaniem RPO WZ powinna odbywać się przynajmniej w cyklu rocznym z zastrzeżeniem obowiązku, o jakim mowa w części 5 niniejszych wytycznych.
- 11) W związku z koniecznością przeprowadzania cyklicznych przeglądów wyników identyfikacji, analizy i oceny ryzyka, o jakim mowa w pkt 10 zaleca się, aby w ramach IZ/IP został wyłoniony spośród pracowników działów, którym powierzono zadania związane z wdrażaniem RPO WZ zespół ds. samooceny odpowiedzialny za przygotowanie, przeprowadzenie oraz opracowanie wyników samooceny. Zespół taki może współpracować z zespołem odpowiedzialnym za koordynację samooceny w danej jednostce, jeżeli taki zespół został powołany.

Rozdział 4- Obowiązek wprowadzania koniecznych zmian w procedurach

- 1) W związku z realizacją okresowego przeglądu, o jakim mowa w części 3 pkt 10, IZ/IP, bądź jeżeli został powołany zespół ds. samooceny o jakim mowa w części 3 pkt 11, będzie przeprowadzać analizę założeń przyjętych w związku z przeprowadzoną wcześniej analizą ryzyka w obszarze powierzonych zadań wynikających z wdrażania RPO WZ.
- 2) Ponadto każdy pracownik IZ/IP odpowiedzialny za realizację wyznaczonych celów i zadań w zakresie wdrażania RPO WZ powinien niezwłocznie zgłaszać zespołowi ds. samooceny wszelkie informacje mające wpływ na identyfikację, analizę i ocenę ryzyka w danym obszarze.
- 3) IZ/IP jest zobowiązana do wprowadzania niezbędnych zmian w planach działań oraz stosowanych mechanizmów kontrolnych adekwatnych do ryzyka zidentyfikowanego przez:
 - a) Pracowników IZ/IP – wynikających z notatek służbowych, korespondencji wewnętrznej, itp.;
 - b) Zespół ds. samooceny funkcjonujący w ramach IZ/IP – wynikających z raportu w zakresie samooceny,
 - c) Audyty wewnętrzne – wynikających z zaleceń i rekomendacji poaudytowych,
 - d) Instytucje kontrolne – wynikających z zaleceń i rekomendacji pokontrolnych.
- 4) W przypadku, o którym mowa w pkt 3 IZ/IP powinna dokonać odpowiednich zmian w procedurach wewnętrznych lub regulaminach organizacyjnych itp., a następnie przeprowadzić czynności o jakich mowa w części 5 niniejszych wytycznych.
- 5) W przypadku wykrycia zagrożeń, w związku z realizacją powierzonych zadań, które nie są możliwe do zaakceptowania przez IZ/IP należy o tym fakcie niezwłocznie poinformować IZ.

Rozdział 5- Ocena ryzyka w przypadku wprowadzenia zmian systemowych

- 1) W przypadku istotnych zmian:
 - a) organizacyjnych w IZ/IP,
 - b) procedur wewnętrznych IZ/IP,
 - c) zmian systemowych,

konieczne jest niezwłoczne przeprowadzenie i udokumentowanie identyfikacji, analizy i oceny ryzyka w obszarze zadań, na realizację których mają wpływ wprowadzone zmiany.

- 2) IZ/IP powinna prowadzić rejestr zmian w odniesieniu do przyjętej analizy ryzyka przynajmniej w zakresie zadań związanych z wdrażaniem RPO. Analiza ryzyka wraz z rejestrem zmian, będzie stanowiła podstawę prac Zespołu ds. Samooceny .